

Kujataamiu

Nutaaq

Uk./Årg. 37 nr. 4

7. marts 2024

www.kujataamiu.gl • mail: kujataamiu@gmail.com

Åbningstider
Mandag-fredag 7.00-17.00 • Lørdag 8.00-12.00

Permagreen Grønland A/S

- Tømrerarbejde
- Glarmester
- Låseservice
- Malerarbejde
- Transport
- VVS-arbejde

Tlf. 64 20 94 - Mobil 52 96 57

e-mail: qaqortoq@permagreen.gl

Mestervej B-1328 • 3920 Qaqortoq

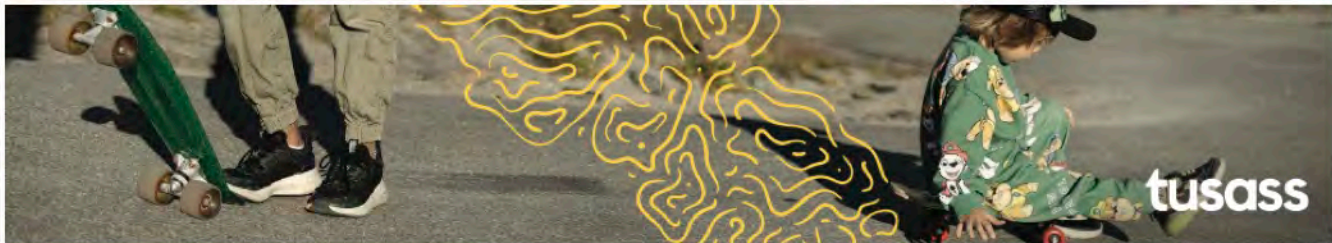
**Angalanissavit tullia
Nunatta Angalatitsiviani
inniminneruk**

- Suliffeqarfitut inniminninermi attavissaq:
erhverv@greenland-travel.gl
- Nammineq akiligassaappat attavissaq:
booking@greenland-travel.gl

**Bestil din næste rejse
hos Greenland Travel**

- Erhvervsrejser:
erhverv@greenland-travel.gl
- Personlige rejser:
booking@greenland-travel.gl

Tlf.: 70 11 07 • www.greenland-travel.gl

Brugseni app-i atorlugu iluanaarutissarpassuit

Divi Plussi-t katersukkatit takukkit pisinermullu
uppernarsaatitit malinnaavigalugit.

Kæmpe fordele med Brugseni app'en

Se din opsavede Divi Plussi og
hold styr på dine kvitteringer.

www.brugseni.gl/app

Ilisineq tuparujussuarnartoq: - Ilisileruttornermi illerfik sequ- mippoq

Asasamik naggammik qaniuineq kusanartuusussaavoq eqqissinartoq tuppallernartorlu. Ilaqutariilli annaasaqaqqammertut aliasuleruttorfiminni qaavatigut artukkerneqarput ilisineq pissusissamisuumngilluinnartumik ingerlanneqarmat. - Allat اساسمىنىك اننااساقتات تااماممات نالااتارپۇت ئوقالۇتتۇرۇپ، تااماك ناسۇياۋوق توڭقۇت قىماغۇتتۇمۇت پانىسۇق، تااككۇمى نالاپپاات پىسۇساانگىلۇننارالۇارتۇق، تاسالۇ ئىلسىلەرۇتتورنەرمى ئىلەرڧىۋ سەقۇمىننەرەتۇقۇت اننااساپ تىمااتا نۇناننارمۇت ناككارنەرانىك كىنگۇنەقارتۇمىك.

19. december qatanngutigiiit anaanartik annaavaat toqukkut qimagummat ilaqutariillu Qaqortumukarput اساسارتىك اننااسارتىك نaggammik qaniussallugu.

Ilisinerli sulii pinngitsoq, panisup malugaa pissusissamisut ingerlasoqanngitsoq, taassumalu Sermitsiaq.AG-mut oqaluttuarivai ilisineq sioqqullugu maluginiarsimasani:

- Illerfiata matunnginnerani naggammik tussiaqatigiinnermi

maluginiarpara anaanarput tungermik saattuaqqamik qalliinnarneqarsimasoq, akiseqanngilaq kusanartumillu piareneqarsimanani, aamma maluginiarpara illerfik sannarlu-taasoq naqqalu qisuk saattuararsuusoq. Taakku saniatigut aamma illerfia matoreerlutigu qinnilittai sanningasut sukanneqarsinnaanatit kaaviinnarput, panisooq kinaassutsiminik taaseqqusinngitsoq oqaluttuarpoq.

Anaanaasoq ilisaasoq ukiorparujussuarni illerfissarsiniaqati-giinni ilaasortaavoq akilersuijuartarsimallunilu aammalu ilagiiit naalagiarnerni peqataajuartuulluni. Taamaammatt naggammik tussiussoqarnerani ilaqutariit nipaatumik uummatimikkut anniapput. Taamaattorli taassuma qaavati-gut ilisinermi ilaqutariit qanigisaasullu najuuttut annaasartik pillugu aliasuuteqarnerup qaavatigut naatsorsuuti-ginngilluinnakkaminnik tuparujussuartaapput.

- Anaanama timinngua tassanngaannaq illerfimmit nakkarpoq

^{Nutaasq}
kujataamiu

Naqiterisoq / Udgives af:

Q-offset

Box 378 • 3920 Qaqortoq

Mob. 49 44 60

e-mail: kujataamiu@gmail.com

www.kujataamiu.gl

Akisussaalluni aaqqissuisoq / Ansvarshavende redaktør:
Ib Benjaminsen

Iliooqqarneqarnera naqiterneqarneralu / Tryk og layout:
Q-offset v/Ib Benjaminsen

Tunniussiffissaq kingulleq:

Sidste frist for indlevering:

14. marts 2024

Normu tulleg saqqummissaaq:

Næste nummer udkommer:

21. marts 2024

Decembarip 23-iani anaanaat ilineqarpoq, ilaqutaasut qagisaasullu najuussinnaasut naggammik qaniuinneqataassallutik najuupput.

Naalagiaqatigeereernerup kingorna naggammik qaniorlugu iliveqarfimmut iliartorpaat. Iliviali ilineqarfissaanut ilisussanngoramikku paasivaat assataq ilineqarfissaa naappallaarlunilu amippallaartoq, massalu paasereeraluarlugu nuna assataq mikivallaarlunilu amippallaartoq palasip aalajangiusimavaa ilisineq ingerlaannassasoq, taassuma illerfimmik isumaginnittut piumaffigai ilineqarfissaanut naqittaallugu illerfik inissinniarneqassasoq, tamannali ajutoorujussuarnermik kinguneqarpoq.

- Illerfimmi naqittaanneqarnermini aseroriasaarpoq, anaananguattalu timaa illerfimmit nakkarpoq, timinngua tamaat kiinannqalu tamaasa takuagut, tassami assatami tassani nunaannarmiileriasaarpoq.

Tuparujussuartaavugut uippallerlutalu, isigeneralu artornangaarmat ungavartertariaqarluta.

Palasip ilisineq ingerlatiinnarumavaa toqusullu timaa taamaaliinnarlugu matuuginnarumallugu

- Tuparujussuaqqanerali annikilliimivoq, tupigusuutigeqisatsinnillu aqqalussatta sallaatsumik oqaluttuuppaatigut palasi kaammattuisimasoq taamatut ilusilimmik iliinniartariaqaripput, tassa illerfiup seqummakuisa akornanni anaanarput nunaannarmiittooq matoorutiinnassagipput palasi kaammattuisimasoq.

- Taamaattoqarsinnaanngimmat soorunami akerliuvugut, piumasarivarpullu nutaamik illerfilerneqassasoq ilerrata qallinginnerani. Qujanaqisumik illerfeqarsimavoq allamik, tassungalu sapinngisamik kusanartumik ileriarlugu assataq naammattunngortieriarlugu ilisineq nangeqqissinnaalerparput, tuparujussuartaqqaqagaluarlutalu qujanartumik naggaataatigut pissusissamisut ilisineq nalunaaquttap akunneri arlallit qaangiummata naammassisinnaalerpoq, pisorlu

annernaraluaqisoq ilivinnguuteqalerpugut pinningaartumik.

Borgmesterimut biskoppimullu saaffiginnipput

Ilaqutariit ullualuit tuparujussuartaasimanertik qaanger-niaqqaarlugu pisoq pillugu qanoq qisuariassanerlutik aalajangerput. Tamatuma malitsigisaanik ukiortaaq aallartilaa-ginnartoq borgmesterimut biskoppimullu allakkatigut saaffiginnipput (allakkap assilineria aaqqissuisoqarfimmit taku- arput), ilaqutariimmi kissaatigivaat pisoq taamaattoq allanut kikkunnulluunniit nalaanneqassanngitsoq, tassami asasamik annaasaqarnerup saniatigut qaavatigut artukkiinerummat.

- Ilisineq tupatsitaarujussuarnermik nassatalik, palasip pisu- mut soqutigittaannera aammalu illerfiup pitsaanngilluinnar- tup atornerqarnera, asasatta annaasatta torersumik kusanartu- millu illerfissaanut piareerneqarsimanneginnera asulilu tun- germik saatsuaqqamik "assiinnaarneqarsimanera" nalaataap- put aliasunnitta qaavatigut uagutsinnut misigissutsikkut sakkortoorujussuit, kissaatiginneqaarpullu allat uagutsitulli misigitaassasut.

- Anaananguarput naggammik qaniuinermi pineqarnermi- nit naleqarnerujussuuvooq, uagullu naggammik anaansin- nut eqqaamasassarput tassaasussaannngilaq nunami timin- ngua nunaannarmiittooq, illerfiup seqummakup akornanii- ginnarluni matoorusaasima-

soq, palasip kaammattuutaa malinneqarsimasuuppat taa- maassagaluarpoq.

Taamaammat borgmesterimut biskoppimullu saaffiginnip- pugut eqqumaffigisariaqar- massuk qanoq nalaataqarti- taasimanersugut, toqukkut qimaguttup pania, atia aaq- qissuisoqarfimmit nalunngi- sarput oqaluttuarpoq.

Pisoq tupannaqisoq pereer- mat Qaqortumi innuttaasut arlallit, pisumik ilisimannittut ilaqutariinnut taamak nala- taqartitaasunut oqaluttuarsi- mapput assingusumik nala- taqarsimallutik.

Sydgrønlands El ApS

V/ Per Holm

Alt I El udføres

Per Holm 49 45 19

Jørgen Andreassen 49 46 58

Værksted 64 34 81

E-mail: sydel3920@gmail.com

Postboks 527 • 3920 Qaqortoq

Vores glemte "Skyggeborgere"

af Rainer Permien

I vores lokalsamfund, og sikkert også andre steder i Grønland, findes formentlig borgere i forskellige aldersgrupper, som "usynlige borgere", diagnosticeret med ADHD.

Dette gælder tilsvarende for vores hjemmeløse medborgere, som sandsynligvis tilbringer deres liv i det skjulte, tilbagetrukket og isoleret fra samfundet, fordi vi ikke kan tilbyde dem bedre vilkår og bliver overladt til sig selv uden væsentlig hjælp fra myndighederne.

Begge grupper borgere har naturligvis samme rettigheder som alle andre, men vi skyder ansvaret fra os og efterlader dem i et liv udestående vores samfund, som "Skygger" i samfundet. Kan vi være dette bekendt? Uanset årsagen taler vi om mennesker!

Læserbrevet handler ikke om hjemløse borgere, men om borgere diagnosticeret med ADHD, hvoraf nogle blive overladt til dem selv i ensomhed med tilbagevendende traumer. Myndighederne er ikke påklædt til at yde dem fagkyndigt hjælp, for hvilket de lovmæssigt er forpligtiget til, men prøver at smige sig uden om med hensynsløse attituder! I dette tilfælde beskrives et hændelsesforløb med et tidsforløb af ni år i folkeskolen Tasersuup Atuarfia.

Hårrejsende uforståelige episoder opståede i tidens forløb, hvor beskyttende vilkår ikke var eksisterede for en sårbar minoritet af elever på trods af, at ALLE elever bør have lige vilkår og er berettiget til at tilegne sig de mest elementære kundskaber i folkeskolen. Måske, hvem ved, eksisterer bedre vilkår i dag, men kendes ikke og er også meget tvivlsom.

Skolen var på daværende tid ikke i stand til at opfange denne mindre gruppe af elever, for at give dem de lovfæstede skolekundskaber. Baggrunden var gentagne "ændringer" i skolen ved udskiftning af skoleinspektører, manglende og sygemeldte klasselærere og flere skoledage med vikarer, som udmærkede sig med en især konstant uinteressant "undervisning".

Elevernes skoledage blev ikke ligefrem overdænget af positive elementer, hvilket medførte elevernes dalende interesse i skolen. Hver morgen var derfor en opslidende kamp i hjemmet med krævende indsatser fra forældrene, for at motivere eleven til dagens kedelige og indholdsfattige skolegang!

Desværre bemærkedes først efter endt skoleafgang et kæmpe hul i elevernes grundlæggende viden, hvilket folkeskolen ikke formåede at give eleverne. I et udleveret "afgangsbevis" blev de simple færdigheder og den basale skolelærdom ikke klassificeret, men erstattes af ordlyden "Bestået"?

Årsagen kan kun gisnes om, men antages at være en selvbeskyttende "genistreg" fra en dårlig skoleledelse med nedprioriteringer af denne gruppe elever og konstant mangel på kyndige faglærere, samt en inkompetent skolebestyrelse.

Hvem påtager sig ansvaret for forsømmelsen af elevernes undervisning i skolen? Efter skoleafgangen måtte eleverne selv kæmpe for at tilegne sig den manglende viden i skoler uden for hjemmet og Grønland, da mulighederne ikke var eksisterende lokalt i vores kommune.

Familier til eleverne belastes efterfølgende med økonomiske ekstraudgifter til børnenes skoleophold for give dem

muligheden for tilegne sig manglende lærdom i Danmark.

Kommunen, som en ansvarshavende myndighed for skoleforvaltningen, frasiger sig ethvert ansvar med en afvisende holdning for erstatning af udgifterne.

Det er utilstedeligt, at en offentlig myndighed håner og på en respektløs måde ignorerer denne årgang af eleverne.

Kommunen og skoleledelsen har udmærket sig ved at være total anonym i denne horrible sag, som dog vedrører en funktions udygtige institution under Kommune Kujalleq; en besynderlig holdning og attitude fra en offentlig instans, som også i andre tilfælde indikerer kommunens uduelige ledelse, hvor ingen påtager sig et ansvar eller svarer på henvendelserne! Der findes kun tabere, som i dette tilfælde de omtalte elever! Hvorfor bliver denne gruppe af elever "bevist overset" af Tasersuup Atuarfia?

Har folkeskolen ikke en lovfæstede forpligtelse for at undervise ALLE elever i folkeskolen uden diskrimineringer af minoritets grupper? Dette gælder åbenbart ikke for Tasersuup Atuarfia?

Skoleforvaltningen / kommunen gøres ansvarligt for deres usædvanlige ringe engagement for overholdelse af opsynsforpligtelsen under elevernes skolegang, hvor I ikke formåede at give eleven den almene lovfæstede viden med de nødvendige og saglige interesser i sagen, I gudhjælpende er forpligtiget til, i elevens ni årige skolegang.

Godt gået Tasersuup Atuarfia, en "oplevelse" eleven altid vil huske jer for i resten af deres liv. I burde skamme jer!

Det ville være interessant at få oplysninger om, hvilken hjælp det offentlige i dag tilbyder alle med ADHD diagnosticerede personer? Det handler ikke kun om psykologer, men i højeste grad om forståelsen af sygdommen og for at

give dem plads med tilstrækkelig af hjælp. Mange personer er højt begavet, men har endnu ikke fundet deres ståsted og i nogle tilfælde kontaktbesvær til samfundet.

Derfor isolerer personen sig, hvor vi skal være dem behjælpelige med genetablering af tilliden. Tilbyder myndighederne hjælp eller støtte til forældrene inden barnet trækker sig tilbage og bliver eller forbliver én af de ensomme "Skyggeborgere" i samfundet?

At sende psykisk hård pressede og sårede borger til Danmark er ikke en holdbar løsning, men en anden løsning bør og kan findes af en fremsynet kommune, hvis en sådan fremsynethed med en prioritering findes i kommunen?

Kommunen har dog vel et ansvar med en forpligtelse for hjælp, både inden og efter grundskolen, til denne gruppe af borgere, og bør rette blikket til Danmark for at tilegne sig en dyberegående indsigt og kundskab for hjælpe deres borgere i overensstemmelse med loven!

I Danmark påtager myndighederne sig ansvaret med hjælp og vejledning til skolegang og uddannelser med specielle eksisterende fagskoler, hvor kommunerne opfanger og vejleder dette mindretal af borgere for at tilbyde dem muligheder for opgradering af deres skolefærdigheder og et uddannelses forløb under specielle og kontrollerede forhold med udvalgte arbejdspladser tilpasset deres behov og kunnen!

Med tiden diagnosticeres flere og flere borgere, som virkelig har et behov for fagkyndig hjælp med et viftet af forskellige tilbud for en skræddersyet uddannelse tilpasset personen. Hvorfor kan denne gruppe borgere ikke tilbydes hjælp med tilsvarende vilkår og muligheder i Grønland?

Kommune Kujallermi iPadsit atorlugit atuartitsineq aallartil-luortoq

Nunatsinni ukiut kingulliit ingerlaneranni ungasianiit atuartitsisoqarneruleriartorpoq, tamannalu ilinniartitsisunit atuartunillu atorluarneqarpoq.

Allattarfissuup saanit atuartitsineq ulluinnarni nalinginnaasuusoq iPadit saanni atuartitsinermik ilalerneqarpoq.

Tamanna Kommune Kujallermi nunaqarfinni atuartut ungasianiit atuartinneqartarnerini atorneqarpoq.

Atuartitsineq internettikkut attaveqaatit atorlugit ingerlanneqartarpoq, tamannalu 2022-mi aallartikkamili iluatsilluurtumik ingerlasimavoq.

- Atuartut taama atuartinneqarnertik nuannarisorujussuaat. Marlunngornermut tallimanngornermullu pilerisarput, tassa teamsikkut isigiutigalugit atuartittarakkit, Lillian Møller kommunimi internetti atorlugu atuartitsisut marluk aappaat oqarpoq.

Lillian Møllerip nunaqarfinni ilinniartitsisusup tamanna aamma nuannaarutigigaa malugineqarsinnaalluarpoq.

- Uanga taama atuartitsisarninnut iluaqutigivara nammineerlunga nunaqarfinni atuarfinni sulisuugama. Nunaqarfinni atuarfik illoqarfinmilu atuarfik assigiinngitsorujussuugamik. Taamaasilluni uanga suliffigisimasanni nunaqarfinmiut allat nalunnginnakku qanoq atuagaqartut, taanna oqarpoq.

Pilersaarut-Kivitsisa

Pilersaarut-Kivitsisa nunatsinni avataaniit atuartitsinermut aallarniutaavoq. Taanna nunatsinni nunaqarfinni ilinniartitsisussaaleqiffiusuni atuartitsinerup pitsaassusaannut pitsaanerulersitsinissamik siunertaqarpoq.

Pilersarut-Kivitsisa pillugu naatumik

Kivitsisa atuarneqarsinnaareersutut (ataatsimoorluta) "kivitsisa"-mik isumaqarpoq. Kalaallit Nunaanni kommunit tamarmik Ilinniarfissuag qanimut suleqatigalugu Kivitsisap tunuliaqutarai.

Pilersaarut misiliutitut 2014-imi aallartinneqarpoq, tassanilu Kommune Kujallermi Qeqqata Kommuniani atuartut ilinniartitsisullu iPadsinik tunineqarlutik.

Pilersaarut-Kivitsisa 2018-imi aallartinneqarpoq, tamannalu nunaqarfinni ilniarsimasunik ilinniartitsisussaaleqingaatsarnermik ilaatigut pissuteqarpoq.

Atuartitsineq 2021/2022-mi Kivitsisap avimmasissumit atuartitsinera nunatsinni tamarmi atulersinneqarpoq.

Nunatsinnilu ilinniartitsinut ingerlaavartumik internetti aqputigalugu pikkortissaasoqartarluni. Internettikkut attaveqaatit pitsaanerunerat pissutigalugu alimmasissumik atuartitsisoqarsinnaavoq.

Villum Fonden, Hempel Fonden, A.P. Møllerip nuliatalu Hustru Chastine Mc-Kinney Møllerip siunertanut nalingin-

naasunut aningaasaateqarfianit aamma Oak Foundation Denmarkimit Kivitsisa aningaasaliiffigineqarpoq.

Nunatsinni meeqqat atuarfianni atuartut iPadimik tunineqarput, ilinniartitsullu nunaqarfinneereersut iPad aqputigalugu taparserneqassallutik.

- Fjernundervisningimi qallunaatut tuluttullu kisitsinermilu aallartissutigivagut, taavalu ukioq manna fysikki uumaatsulerineq ilanngullugu ungasianiit atuartitsinermi atuartitsisutigineqarput. Taava taakkua atuartitsisutit ingerlappagut peqputigalugu nunaqarfinni timelærerit atuartitsisutitni taakkunani piginnaasaat killineqarneri atuartup ilikkagassaanut sunniuteqartussaanginnamik, Kommune Kujallermi atuarfimi siunnersorti, Avijåja K. Simonsen oqarpoq.

Suleqatigiinnerlu pingaaruteqarluinnarpoq. Atuartut, ilinniartitsisut ungasianiillu atuartitsisut pitsaanerpaamik angusaqarnissamat suleqatigiittussaapput.

Taamaammat internetti aqputigalugu atuartitsisoqarnerani atuartitsiviusuni aamma ilinniartitsisoqartarpoq.

Tamatumalu ajornartorsiuteqartoqaraangat atuartunut ikiuisusaqarneranik aamma iluaqutissartaqarpoq.

- Nunaqarfinni piffinni assigiinngitsuni attaveqaatit ajorsinnaasamik, taamaakkaluartorluunniit ungasianiit atuartitsisartut nunaqarfinnut attaviluttumut nunaqarfinnut attaviluttumut mailikkut nassiussisarput atuartut suliassaannik, Avijåja K. Simonsen oqarpoq.

Internettikkut aqputit ajoraangata suliassat atuartitsivinni ilinniartitsinut mailikkut nassiunneqartarput, taakkulu atuartunut agguanneqartarlutik.

Attaveqaatit nutaat

Lillian Møllerip aamma Avijåja K. Simonsenip atuartut imminnut atassuteqarfiginissaata pingaassusaa oqaatigaat. Nunaqarfinni assigiinngitsuniikkaanni ajornakusoorsinnaasarpoq.

Taamaammat kommuni atuartut naapiffigisinnaasaannik lejrskolertitsinissaq aalajangerpaa. Tamannalu Lillian Møllerimut immikkut sunniuteqarpoq.

- Atuartut ugguuna isiginnaarutikkut atuartiinnaavinnikuulugit, aamma pingaaruteqarsimavoq atuartut naapinnissaat. Taava atuartunut aamma pingaaruteqarami qanimut takunis-saat, ataatsip allaat attorlunga uummatiga tusaanerarlugu, Lillian Møller oqarpoq.

Kommune Kujallermi Aappilattumi, Narsarmijini, Tasiusami, Ammassivimmi Eqalugaarsunnilu atuartut katillugit 26-t internetti aqputigalugu atuartinneqartarput.

Siumup siulittaasua: -Kujallermi Siumoqarfissuaq partiimit annaavarput

Siumup siulittaasuata, Erik Jensenip avaqqutaarinani nassuerutigaa, Kommune Kujallermi partii sinnerlugu qinikkat ataqqisaalluartut marlunnik ilanngaqqimmata annaasaq annertuujusoq.

Nunatta Kujataani Siumut - ataatsimut isigalugu - piffissap ingerlanerani nukittuumik inissisimajuannarnikuuvoq, tamannali kipitinneqarpoq kommunalbestyrelsimut qinersinermi kingullermi, tassanimi qinersisartut aalajangerput IA kommunimi siuttunngortinneqassasoq.

2021-mi kommunalbestyrelsimut qinersinermi Siumut qinersisartunit annikigisassaangitsumik tununneqarpoq.

Qinersinermi tassani partii 15,7 procenterujussuarnik appariaateqarpoq (1.365/2021 sanilliullugu 1.924/2017) illuatungaanilu partii unammisatoqaa IA ajugaarujussuartinneqarluni, partii taanna 17,4 procentimik siuariarami (1.726/2021 sanilliullugu 1.152/2017).

Taamanili partiip Kujallermi aqut ataasinnaaq aqutigaa, tassalu ammut. Tassunga nassuiaatissaaqqooqaaq partiip qitiusumik inissisimaleqqinnissani sulissutiginagu, sumiiffimmi qinikkat akunnerminni isumaqatigiinnigtualersimanagerat pissutaalluni ataatsimoorluarneq aammalu kommune pillugu politikkikkut anguniagaqatigiinnissaq isumaqatigiisutiginneqarsinnaajunnaarsimagami, tamannalu partiimut annaasaqaataavoq annertooujussuarmik, qinigaaffilluunniit suli naangitsoq.

Atassut sinnerlugu qinigaasoq Kim Ezekiassen (95 -nik qinersisilik) Nanortalimmeersoq qinigaaffik ingerlalereersoq Atassut tunullugu Siumumut nuukkualarpoq taamaalilitullu Siumut sinnerlugu qinikkat amerliallakkalarput, tamannali annertunerusumik iluaqutaasimarpasinnigilaq.

Tassami kommunalbestyrelsimut qinersereernerup kingorna qinigaaffik sivitsorianngitsoq partii sinnerlugu kommunalbestyrelsimi ilaasortaq, Margrethe Thaarup Andersen (158-nik taaguunnilik) aalajangerpoq partii qimanniarlugu, maannalu tassa partiip qinigaatitaanerpaami ilai marluk annaavai, tassa borgmesteriusimasoq, Simon Simonsen (229-nik qinersisilik) aammalu Karen Marie Kyed Frederiksen (101-nik qinersisilik).

Jensen nassuerpoq: - Partiip kattuffianit sivitsortumik ikiuunniarsarigaluarpuqut

Ukioq ilivitsup missaani Kujallermi partiip immikkoortotaqarfiata ajornartorsiонерani partiip kattuffianit ikiuiniar-toqaralarpoq, aporaassutaasut qaangerneqarsinnaaqqullugit suleqatigiinnerlu nukittorsarneqaaqqeqqullugu, Sermitsiaq-AG-mut taamak oqaluttuarpoq Erik Jensen:

- Soorunami assorsuaq ajuusaarutigaa sumiiffimmi politikerit taamak nukittutigalutillu sunniuteqarsinnaatigisut annaagatsigit, uagulli Siumup qitiusoqarfianit Siumut Kujalleq ajornartorsiонерanin aniguisinnaaqqullugu ukiup ilivitsup missaanik sivissusulimmik sapinngisarput tamaat ikiuunniaralarpuqut. Allatut iliorsinnaanngilagut, tusaatis-satut tiguinnartariaqarparput qinikkat taakku marluk partii qimassallugu aalajangermata. Pisumi matumani tuppallersaataasinnaasutuatuat isigisinnaasara tassaavoq, taakku partiitsinnik qimatsissallutik aalajangertut sumiiffimmi aaqqia-giinngittoqarnera aallaavigimmassuk, nunali tamakkerlugu politikkimik ingerlatsinerput aninerminnut tunngaginngimmassuk. Tamatuma ilutigisaanik aamma erseqqissaatigissavara kommunalbestyrelsit sinnerini aammalu Inatsisartuni gruppemi suleqatigiinnerput assut pitsaammat aammalu ataatsimoornerput nukittuujummat.

- Kommunalbestyrelsimut qinerseqqinnissap tungaanut ukioq ataaseq sinnilaarlugu piareersarnissamut periarfissaq-arpuqut, neriuutigaaralu nunap immikkoortuani partiip immikkooortotaqarfiata ilumini ajornartorsiuteqarnini qaangerlugu siunissaq pilersaarusiortfigisinnaanngungajalersimassagaat aammalu minnerunngitsumik ataatsimoorluni peqatigiinneq qinersinissaq tulleq nallertinnagu atuutileqq-ikkumaartoq, uagut partiip qitiusoqarfianit nangittumik tapersersuillutalu ikiuunnissatsinnut piareersimavugut ajornartorsiutiminnik qaangiiniarneranni, siunertaassaarmi qinersinissap tullianut Kujallermi sapinngisamik annerpaamik sunniuteqaqqilernissaat, Erik Jensen Sermitsiaq-AG-mut oqarpoq.

Chokerende begravelse: - Kisten gik i stykker under begravelsen

Den sidste farvel til en elsket og savnet pårørende skal være smuk, helende og trøstende begivenhed. Men en familie, der var i sorg, blev yderligere bebyrdet da alt gik galt under en begravelse. - Ingen andre må opleve, hvad vi har været udsat for, derfor fortæller vi vores historie, fortæller datter til en afdød mor, hvis kiste gik i stykker, og hvor hendes lig pludseligt faldt ud af kisten.

Den 19. december afgik deres mor ved døden, og den sørgende familie drog til Qaqortoq for at sige farvel for sidste gang til deres elskede familiemedlem.

Men allerede før begravelsen fandt sted, oplevede datteren, som Sermitsiaq.AG har talt med at noget var galt:

- Ved udsyngningen kunne vi se, at vores mor blot var dækket til med et enkelt tyndt lagen, der var ingen hovedpude, og jeg lagde mærke til, at der var en meget tynd kistebund. Ud over det, kunne sømmene, der har en korsform end ikke skrues fast efter vi lukkede hendes kiste, fortæller datteren, der ønsker at være anonym.

Moderen, der nu skulle begraves, har igennem mange år været medlem i ligkisteforeningen, og som troligt gået til gudstjeneste igennem alle årene. Så synet ved udsyngningen gav et stille stik i hjertet på familien. Men hvad der skete under selve begravelsen, gav familien, der i forvejen var i sorg et helt uventet chok.

- Min mors lig faldt pludseligt ud af kisten

Den 23. december blev moderen begravet, hele familien og pårørende deltog i begravelsen.

Efter gudstjenesten skulle de følge hende for sidste gang til kirkegården. Men da de skulle til at lægge hendes kiste, fandt de ud af at hendes gravplads var alt for smal og for lille i længde. På trods af at de nu vidste, at gravpladsen var for lille, lod præsten ceremonien fortsætte. Han gav besked om at prøve at presse kisten ned til gravstedet, hvilket endte helt galt.

- Lige pludselig gav kisten efter og gik i stykker, vores mors krop faldt af kisten og vi kunne se hele hendes krop og ansigt, for hun lå pludselig på jorden i graven. Vi gik i

chok og i panik, og vi var flere, der måtte vige os væk fra synet.

Præsten ville overstå begravelsen med liget udenfor kisten

- Men et øjeblik efter kom jeg over det værste chok, og til min store forundring havde præsten næsten nået at overtale mine brødre til, at vi blot skulle dække hende til med jord i den tilstand og få afviklet begravelsen med de ødelagte kisterester og vores mors krop udenfor kisten.

- Der samlede vi kræfter og sagde fra. Vi forlangte, at hun skulle i en anden kiste, før vi lukkede hendes gravsted.

Heldigvis var der en kiste, vi kunne komme hende i og fortsætte begravelsen. På trods af det store chok vi blev udsat for, endte det hele som det skulle flere timer efter, men nu har hun til trods et smukt gravsted.

Har henvendt sig til borgmesteren og biskoppen

Familien måtte bruge nogle dage til at overveje, hvordan de skulle reagere på hele hændelsen. Det endte med en henvendelse til borgmesteren og biskoppen lidt over nytår med en appel til, at sådan en hændelse aldrig må ske for andre, der har mistet deres kære til døden.

- Grunden til at vi vælger at fortælle om den chokerende begravelse, præstens ligegyldighed over hændelsen og kistens meget ringe kvalitet samt det tilfældige "indpakning" med et enkelt lagen er, at vi for alt i verden vil undgå andre bliver udsat for lignende.

- Vores mor er meget mere værd, end hvad hendes afdøde krop blev udsat for. Vores sidste minde om vores mor skal ikke være, at hun ligger tilfældigt på jorden omringet af ødelagte kisterester, som præsten ellers lagde op til. Derfor har vi rettet en henvendelse til både borgmesteren og biskoppen og bedt dem om at være opmærksom på, hvad vi blev udsat for, fortæller datteren, hvis navn er redaktionen bekendt.

Flere borgere i Qaqortoq og som kender til hændelsesforløbet har overfor familien tilkendegivet, at de har været udsat for samme problem.

Undervisning på iPads er kommet godt fra start i Kommune Kujalleq

Fjernundervisning er i løbet af de seneste år blevet en større del af skolegangen for mange elever i landet, og det er blevet taget godt imod af både lærere og elever. Den klassiske undervisning foran tavlen er hver dag suppleret med undervisning foran en iPad.

Det sker, når flere af eleverne fra Kommune Kujalleqs bygdeskoler har fjernundervisning.

Undervisningen foregår online, og det har haft god succes siden dets start i 2022.

- Eleverne er glade for undervisningen. Jeg har fået at vide, at de glæder sig til hver tirsdag og fredag, hvor vi har online-undervisning, siger Lillian Møller, der er en af to fjernundervisere i kommunen.

Samme glæde er også tydelig at spore hos Lillian Møller selv, der også er lærer på en bygdeskole.

- Jeg synes, det er fantastisk at være online-underviser. Jeg har kendskab til bygderne, og det gør, at jeg kan give mere, siger hun.

Kivitsisa-program

Kivitsisa-projektet var startskuddet til fjernundervisningen i Grønland. Det skal skabe bedre undervisningskvalitet i landets bygder, hvor der flere steder mangler uddannede lærere.

Kort om Kivitsisa-projektet

Kivitsisa betyder "lad os løfte", og det er et samarbejde mellem Grønlands fem kommuner og læreruddannelsen på Institut for Læring og Uddannelsesstyrelsen.

Projektet startede som et pilotprojekt tilbage i 2014, hvor folkeskoleelever og lærere i Kommune Kujalleq og Qeqqata Kommunia fik udleveret iPads.

I 2018 startede implementeringen af Kivitsisa-projektet, og det skete blandt andet på baggrund af en stor mangel på uddannede lærere i bygderne.

I skoleåret 2021/2022 blev Kivitsisas fjernundervisningsprogram rullet ud i hele landet. Løbende bliver der afholdt webinar for lærerne i hele landet. Stærkere internetforbindelse har gjort online-undervisning muligt.

Kivitsisa er støttet af Villum Fonden, Hempel Fonden, A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formål og Oak Foundation Denmark.

Her fik landets folkeskoleelever udleveret en iPad, og gennem skærmen skal fjernunderviserne understøtte de lærere, der allerede er i bygderne.

- Vi evaluerer og justerer vores fjernundervisning fra år til år. Vi har taget de fag med, fordi der er nogle timelærere i bygderne, der ikke er så gode til dansk og engelsk. Dem vil vi gerne understøtte, da børns læring er vores store fokus, siger Avijåja K. Simonsen, der er skolekonsulent i Kommune Kujalleq.

Kivitsisa betyder "lad os løfte", og her er samarbejdet vigtigt. Elever, lærere og fjernundervisere skal alle samarbejde for bedst at komme i mål.

Derfor er der også lærere til stede i klasserne, når eleverne undervises online. Det har også den fordel, at når der opstår problemer, er der hjælp at hente for eleverne.

- Eleverne undgår ikke at lave noget. Uanset om der er netværksproblemer eller ej, så er der fjernundervisning, siger Avijåja K. Simonsen.

Hvis internetforbindelse er for dårlig, bliver opgaverne sendt på mail til lærerne i klasserne, som udleverer dem til eleverne.

Nye relationer

Både Lillian Møller og Avijåja K. Simonsen påpeger også vigtigheden af, at eleverne har sociale relationer med hinanden. Og det kan være svært, når man sidder i forskellige bygder.

Derfor har man i kommunen valgt at lave en lejrskole for eleverne, hvor de mødes. Og det har gjort særligt indtryk på Lillian Møller.

- De har jo kun set mig online, men da de så mig fysisk, der rørte det mig, og de var så glade. En af eleverne sagde, at han kunne høre mit hjerte, siger Lillian Møller.

I Kommune Kujalleq bliver i alt 26 elever fra bygderne Aappilattoq, Narsarmijit, Tasiusaq, Ammassivik og Eqalugaarsuit undervist online.

Narsami seqqortaartoq: Unnerluussisussaataasut tar- nikkut napparsimavimmiitsi- soqalernissaa piumasaraat

**Toqutseriarnerit 14-it, nakuuserneq, inuunermik siora-
saarineq, tillinniarneq ikuallatsitsinerlu. Angutip inuu-
suttip Narsami ukiup ataatsip missaata matuma siorna
aallaasersornerata kingunerani unnerluutigineqartut
tamakkuupput.**

Angut inuusuttoq siorna marsip 22-ani pingasunngornermi
Narsami aallaasersorpoq - angut inunnet illup qalianiittu-
nut, illumut qulimiguulimmullu seqqortaarpoq.

Angut 21-nik ukiulik inunnik 14-inik toqutseriarsimasutut
unnerluutigineqarpoq.

Angut Narsami siorna marsip 22-ani pingasunngornermi
inunnet illup qalianiittunut, illumut qulimiguulimmullu
seqqortaarpoq.

Eqqartuussivimmi suliaq Aarhusimi eqqartuussivimmi mar-
sip ulluisa 18-iannit 22-anut eqqartuussisutigineqassaaq.
Narsamili ukiup ataatsip missaata matuma siorna susoqar-
pa?

KNR-ip politiit unnerluussisutaat pissarsiaraa, tannalu
angutip inuusuttup unnerluutigineqarneranut allattorsimasu-
nik takisuunik ilaqarpoq. Unnerluussisummi 14-inut toqut-
seriaraluarnertit ataatsimut allattorsimapput – unnerluutigi-
neqartunilu pissut ataatsaq ”navianartorsiortitsinermut”
tunnngavoq.

Angut Narsami marsip 22-ani pingasunngornermi nalunaa-
qutaq 16.30-p 17.15-illu akornanni inummut illup qaava-
niittumut arlaleriarluni seqqorpoq.

Unnerluutigineqartup qoorortuaraq aallartiinnariaq, kaliber
17 atorpaq, inullu illup qaavaniittoq aqerlunik eqqamigoor-
tunik ”eqqortinniarani pussimavoq”.

Inuk alla illup qaavaniittoq ”aqerluk eqqamigut saneqqua-

sut tusaasinnaagamigit” aamma ”eqqortinniarnani puttariaq-
arsimavoq”.

Angut illumut pingasunik inoqartumut arlaleriarluni seqqor-
simasutut aamma unnerluutigineqarpoq. ”Igalaaq aqerlumi
ilaatigut aserorneqartoq, iigarlu aqerlumi eqqorneqarsima-
soq” unnerluussisummi allassimavoq, inuillu taakku illu-
mit qimaasariaqarsimapput. Pissutsimi tassani illumut seqq-
ortaarnermut atatillugu toqutseriarsimasutut unnerluutigi-
neqanngilaq. Pinerluttulerinermilu inatsimmi paragrafimi
sakkukinnerusumi ”navianartorsiortitsinermut” tunngasumi
unnerluutigineqarluni.

Qulimiguulimmut seqqortaartoq

Angut qulimiguulimmi ingerlatsisumik toqutseriarsimasutut
aamma unnerluutigineqarpoq. Qulimiguulimmik ingerlatsi-
soq qulimiguulimmi GL 3333-mi milliivilluinnartumiippoq.
Qulimiguulimmi issimasut aamma sulii issimapput.

Unnerluutigineqartoq qoorortuaraq aallartiinnariaq atorlu-
gu qulimiguullip tungaanut arlaleriarluni seqqorpoq.

Seqqornerillu ilaanit timmisartumi ingerlatsisup aappaata
”qulimiguulimmit qimagulluni isumannaatumut arpannera-
ta kingorna” niua saamerleq eqqorneqarpoq.

Qulimiguulimmik ingerlatsisup aappaa unnerluutigineqar-
tup seqqorluni qulimiguulimmik eqqunerani igalaamerngip
aseqqukuanik kiinamigut eqqorneqarpoq.

Angut inuusuttoq qulimiguulimmut aallaasersornermut ata-
tillugu qoorortuaraq aallareriaannaq atorlugu inunnik
katillugit aqqanilinnik toqutseriarsimasutut unnerluutigineq-
arpoq.

Gummigedimut seqqortoq

Angutip inuusuttup unnerluutigineqarnerani qulimiguulim-
mut seqqortaarnermi aqqanilinnut toqutseriarnerit illullu

qalianiittunut marlunnut toqtuseriariarnerit katillugit 13-iupput. Toqtuseriartutut unnerluutiginnineq kingulleq gummigedimik ingerlatsisumut toqtuseriarnuvoq.

Angut qulimiguulimmut seqqortaarnermi kingorna gummi-gedimut seqqorpoq. Igalaq saavaniittoq eqqorneqarpoq, igalaarlutit angutit gummigedimik ingerlatsisup kiinaanut sequmippoq, "taamaalillunilu pineqartoq kiinaata ataatungaani kiisalu qingaata qulaatungaani kilersimasoq", unnerluussissummi allassimavoq.

Aammattaq scooterinik saneqquttumut qoorortuuaqqamik umersimavoq.

Oqaatigineqartut unnerluussissut imartuvoq – taannalu 14-inut toqtuseriarnertit saniatigut allanik aamma ilaqangaatsiarluni. Tillinniarnermik unnerluutiginnineq ilaatigut ilaavoq.

Angut qajassuaatsumik aallaasersornissaminut ullut marluk siqqullugit Narsap umiarsualiviani aalisariummiittumit qoorortuuaq aallareriaannaq kaliber 17 – tassa ullut marluk qaangiunneranni aallaasersornermini atugaata assinga tillissimavaa. Unnerluussissut naapertorlugu tillinniarneq marsip 20-ani pivooq. Ullorlu taanna illoqarfimmi najukkami arnamut oqaatsit "Aallaammik aallilaariarl takuss" atorlugit aamma siorasaaresimavoq.

Tamatuma saniatigut qulimiguullip igalaavinik aserorterisimasut seqqornerillu aqerluinik ajoqusiisimasutut aamma unnerluutigineqarpoq. Tamannalu pissutigalugu qulimigulik tamatuma kingorna atorneqarsinnaasimanani.

Pinerluuteqarsimasunut inissiisarfimmi nakuuserneq ikuallatsitsinerlu

Angut aallaasersornermi kingunitsianngua tigummigalla-gassanngortinneqarpoq, taannalu maannamut tigummigallarneqarsimalluni. Taanna Nuummi pinerluuteqarsimasunut inissiisarfimmi tigummineqarpoq, tassanilu inatsimmik aamma unioqqutitsisimavoq.

Unnerluussissummi naapertorlugu angutit majuartarfiit savimiusut atorlugit parnaarussap ineraa 124-mi igalaamik aseruisimavoq. Tamanna siorna oktobarip arfineq-pingajuani unnukkut pivooq.

Ulloq novembarip qulingiluaani pinerluuteqarsimasunut inissiisarfimmi allamut tunuanit qingaaticut tillussisimavoq. Ukioq manna januaarip arfineq-pingajuani qipini equutissiarlu ikuallatsissimavai – tamatumalu kingunerisaanik "pujortitserujussuortoqarneranit pequttat ajoquserneqarlu-tik".

Taanna tamatuma kingunerisaanik Danmarkimi tarnikkut napparsimasunut inissiisarfimmut nuutsinneqarpoq. Tamannalu ilaatigut pissutigalugu eqqartuussivimmi suliaq Aarhusip eqqartuussiani suliarineqassaaq.

Unnerluussisusaatitaasullu Danmarkimi killiligaangitsumik tarnikkut napparsimmavimmiitsitsisoqarnissaa piumasaraat.

Skød vildt omkring sig i Narsaq: Det skete der den dag

14 forsøg på manddrab, vold, trusler på livet, tyveri og brandstiftelse. Det er noget af det, som en ung mand er tiltalt for efter amok-skyderi i Narsaq for knap et år siden.

Onsdag 22. marts sidste år begyndte en ung mand at skyde vildt omkring sig i Narsaq – han skød både mod mennesker på et tag, ind i et hus og mod en helikopter.

14 forsøg på manddrab. Det er en 21-årig mand tiltalt for. Onsdag 22. marts sidste år begyndte han at skyde vildt omkring sig i Narsaq – han skød både mod mennesker på et tag, ind i et hus og mod en helikopter.

Sagen skal for retten i Aarhus i en uge fra 18. til 22. marts. Anklagemyndigheden går efter en anbringelse på et psykiatrisk hospital i Danmark. Men hvad foregik der egentlig den dag for knap et år siden i Narsaq?

KNR har fået aktindsigt i politiets anklageskrift, og det indeholder en lang række anklager mod den tiltalte unge mand. Her følger et overblik over de 14 forsøg på mand-

drab - og så er der også et forhold om såkaldt "fareforvoldelse". I alt er der 28 forhold i det ganske omfangsrige anklageskrift.

De mange skyderier startede mellem klokken 16.30 og 17.15 onsdag 22. marts. Her affyrede den tiltalte flere skud mod en person, som befandt sig på taget af en bygning i Narsaq.

Den tiltalte brugte efter sigende en halvautomatisk salonrifel kaliber 17, og personen på taget "måtte dukke sig for at undgå at blive ramt," fordi projektilerne fløj forbi ham.

En anden person på taget måtte også "dukke sig for at undgå at blive ramt", da han "hørte projektilerne flyve forbi ham".

Manden er også tiltalt for at have affyret flere skud mod bygningen, hvor der var tre personer i. "Projektilerne knuste blandt andet en rude, og projektilerne ramte væggen", står der i anklageskriftet, og personerne flygtede ud af huset.

OLIECOMPAGNIET ApS

Telefon 64 21 80 • Mail: ph@olie.gl

Åbningstider

Mandag - Fredag	08.00 - 16.00
Lørdag	08.00 - 13.00
Søndag	LUKKET

Derefter betjening via automat

Orsersuinerit ulluinnarni pisarpoq nal. 08.00 - 16.00 akornanni.
Illoq orsersinnaanut inniminniineq ulloq ataaseq sioqqullugu pisassaaq.

Udbringning sker i alle hverdage mellem 08.00 - 16.00.
Bestilling til udbringning skal ske en dag i forvejen.

Lige præcis i forhold til dét skyderi ind i bygningen, er han dog ikke tiltalt for forsøg på manddrab. Her er han i stedet tiltalt for en mildere paragraf i kriminalloven, der handler om "fareforvoldelse".

Skød mod en helikopter

Ifølge anklageskriftet bevægede manden sig derefter mod heliporten. Her skød han mod - og ramte - helikopteren GL 3333, der netop var ved at lande. To piloter og passagererne sad også stadig i deres sæder.

Den tiltalte skød flere gange med den halvautomatiske salonriffel mod helikopteren. Et af skuddene ramte den ene pilots venstre ben, "efter at vedkommende havde forladt helikopteren og løb mod sikkerhed", står der i anklageskriftet.

Den anden pilot blev ramt af knust glas i ansigtet, da den tiltalte skød mod og ramte helikopteren.

I alt er den unge mand med salonriflen tiltalt for at have forsøgt at dræbe 11 mennesker i forbindelse med helikopterskyderiet.

Skød mod en gummiged

De 11 forsøg på manddrab i heliporten og de to på taget er i alt 13 mennesker, som den unge mand er tiltalt for at prøve at dræbe. Det sidste drabsforsøg er mod en fører af en gummiged.

Efter skyderiet i heliporten skød manden efter sigende mod en gummiged. Forruden blev ramt, glasset blev knust mod førerens ansigt, "hvorved vedkommende fik overfladiske hudlæsioner ved nedre del af ansigtet samt øvre del af næsen med penetrerende sår", står der i anklageskriftet.

Han rettede også riflen mod en forbigående på scooter. Som sagt er anklageskriftet omfangsrigt - og det indeholder en del mere end de 14 manddrabsforsøg. Blandt andet er

der en tiltale for tyveri.

To dage før det voldsomme skyderi, gik manden ombord i en fiskekutter i havnen i Narsaq og stjal en halvautomatisk salonriffel kaliber 17 - altså den samme slags riffel, som han brugte to dage senere. Ifølge anklageskriftet skete tyveriet mandag 20. marts. Dén dag truede han også en kvinde i byen på livet med ordene: "Vi ses, når jeg lige har hentet en riffel" ifølge anklageskriftet.

Derudover er han også tiltalt for at have smadret helikopteren's vinduer, og den fik også andre skader fra projektilerne. Derfor kunne helikopteren heller ikke flyve derefter.

Vold og brand i anstalten

Manden blev tilbageholdt af politiet kort efter skyderiet, og han har været tilbageholdt lige siden. Han har været anbragt i anstalten i Nuuk, og her har han også forbrudt sig mod loven.

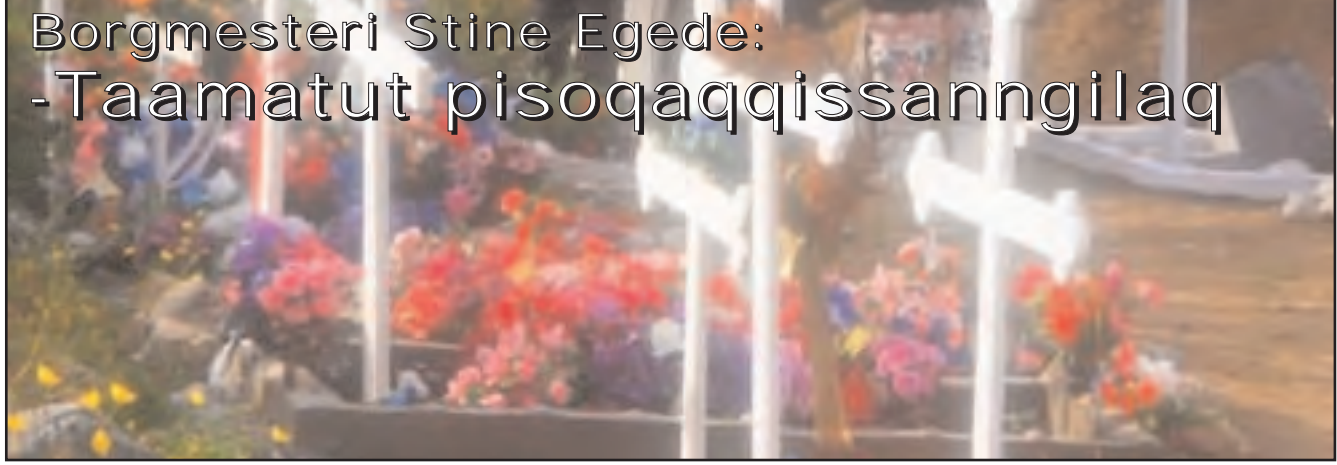
Ifølge anklageskriftet er han nemlig tiltalt for at smadre en rude i celle 124 med en metaltrappestige. Det skete 8. oktober sidste år om aftenen.

9. november slog han en anden ned bagfra i anstalten, og slog vedkommende med knytnæve over næsen.

8. januar i år satte han ild til sin dyne og noget toiletpapir - og det medførte "kraftig røgudvikling med skade på inventar i cellen til følge".

Han er siden blevet flyttet til en retspsykiatrisk afdeling i Danmark. Blandt andet derfor skal retssagen foregå i Aarhus. Og her går anklagemyndigheden efter en anbringelse på et psykiatrisk hospital i Danmark på ubestemt tid.

Borgmesteri Stine Egede: -Taamatut pisoqaqqissanngilaq

Kommune Kujallermi borgmesteri Stine Egede assut ajuusaarpoq 23. december 2023-mi ilisineq ilaqtariinnut tupatsitaarujussuarnertalik pillugu. Ilaqtariinnit saaffigineqarami taanna ingerlaannarluni qisuariarpoq piumasaralugulu ilisineri periaatsit isumannaatsunissaannut kommunip suliassai sukateriffigineqassasut, ajutoornerit ajuusaarnaqisut taamaattut siunissami peqqinnginnissaat qulakkeerniarlugu. Taamatuttaaq sumiiffimmi illerfissarsiniaqatigiit illerfiit pitsaassuunissaat pillugu suliniuteqarput.

Kommune Kujallermi borgmesteri, Stine Egede (IA) ilaqtariinnit saaffiginnissut takugamiuk ingerlaannartumik akissuteqarpoq annaasaqarneranni misiginneqatigalugit aammalu ilisineri nalaataat ajuusaarutigalugu, ilisineri tassani illerfik aserorpoq ilisaasullu timaa assaaffimmut nakkarluni.

- Naammagittaalliut tigugakku ingerlaannarlunga ilaqtariit annaasaannik misiginneqatigalugit aammalu minnerunngitsumik ilisineri nalaataat pillugu ajuusaangaarnera ilaqtariinnut apuuppara. Tamatuma saniatigut kommunimi sulisut ilisineri ataatillugu suliaqartartut attuumassuteqartullu tamaasa katersuutsippakka taamatut pisoqaqqinnginnissaanik qulakkeernittumik suliaqarnissaat piumasaralugu, borgmesteri Stine Egede Sermitsiaq.AG-mut nassuiaavoq.

Stine Egede erseqqissaavoq maanna kommunip tungaanit ilineqarfissanik assaasarnerni naanaarisoqartarsimanera aminaarisogartarsimaneralu peqqissanngitsoq qulakkeerniarneqarsimasooq, aammalu assaanermi illerfiit angissusaannut uniuinngitsumik najoqqutassat tungavigalugit assaasogartuaannassaasoq isumannaarniarneqartoq.

Ilisogartillugu oqartussaasut arlallit suleqatigiittarput Ilisogartillugu Oqaluffik ilisineq ataatsimut tamaat isigalugu isumaginnittarpoq. Toqkkut qimagussimasut toqusut inaannukaanneqartarput, illerfissaminnut tassani ilineqartarput naggammillu tussiuatigineqarnissaminnut piareersarneqartarlutik, tamatuma kingorna oqaluffimmi naalagiatiginnikkut ilisineq ingerlanneqartarluni. Ilisineri naalagarnermi iliveqarfiliaassinermi iliveqarfimmilu toqkkut qimaguttup naggammik qasuersarfissaanut ilisineri palasi siuttuusarpoq.

Ilisineq sioqqullugu kommunip isumagisarpaa toqkkut qimagussimasup naggammik qasuersarfissaanik assaaneq,

kommunillu sulisui ikiuuttarput ilisineq naammassineqarangat matooreqataallutik.

Illerfik sanningasortassaalu aammalu ilisineri ataatillugu suliassat aningaasartuutitalit sumiiffimmi illerfissarsiniaqatigiit isumagisarpaat, ilisaasoq ilaasortaasimagaangat aningaasartuutaasut illerfissarsiniaqatigiinnit isumagineqartarput. Ilaasortaannigitsut aamma sullinneqartarput, illerfissarsissussisogartarluni sanningasortassaanillu, taakku illerfissarsiniaqatigiit aqqutigalugit pisarineqartarput aningaasartuutaasulli tamarmik qimagasunit isumagineqartarlutik.

Illerfissarsiniaqatigiit: - Illerfiit qajannaannerunissaat noqqaassutigivarput

Aamma Qaqortumi illerfissarsiniaqatigiit siulittaasuat, Anthon Joseassen assut ajuusaarpoq ilisineri pineqartumi pisimasut pillugit:

- Ilisineq taanna tupatsitaarujussuarnermik nassatalik qaangummat aqaguani illerfinnik sanningasortassaanillu pisiniartartarput palasilu marluulluta ornipparput, taakkulu ataatsimeeqatigaagut siunissami assingusumik nalaataqatoqaqqinnginnissaa qulakkeerniarlugu. Noqqaavigaagut illerfissanik qajannaannerusunik siunissami pissarsiniartoqartassasoq, pingaartumik illerfiit naqqisa issunnerunissaat piumasaralutigu, maluginiarnikuuarpummi illerfiit tikisittakkat naqqi saappallaarlutillu qajannartuusut, sumiiffimmi illerfissarsiniaqatigiit siulittaasuat, Anthon Joseassen nassuiaavoq.

Tamatuma saniatigut aamma naggammik qasuersarfissat assanneqarsimasut illerfiit angissusaannut sanilliullugu naanaagaallutillu amippallaartarnerat ataasiannigitsumik illerfissarsiniaqatigiit naammattoorsimasarsimasut taanna oqaluttuarpoq:

- Ataasialinngilaq assaanermi ilineqartup illerfiata angissusaanut sanilliullugu naanaarinnittoqartarnera aminaarinnittoqartarneralu. Arlaleriarlutami naammattoorparput toqkkut qimaguttup illerfiata angissusaanut sanilliullugu assatat naappallaarlutillu amippallaartartut, ataasialaralu tamanna ajornartorsiutaasoq erseqqissaatigisarparput. Assut ajuusaarpunga ajutoortoqarmat aatsaat ajornartorsiut aqqinneqarmat, maannali aqqinneqarpoq, ilisinerillu toqqissisimanartumik tuppallernartumik kusanartumillu isumagineqartarnissaat tamatta suleqatigiissutigisariaqarparput, Anthon Joseassen naggataatigut oqarpoq.

Nalunamit kuulti ukioq manna naatsorsuutigineqalerpoq

Guld fra Nalunaq forventes i år

Canadamiut suliffeqarfiutaat Amaroq Minerals, Nalunami kuultisiornissamat suliniummut marsip aallaqqaataata tungaanut tusarniaassutigineqartumut aningaasaliissuteqarpoq.

Nalunami kuultisiornissaq pillugu Kujataani januaarip naanerani innuttaasunik ataatsimiittitsinerit ingerlanneqarput. Ataatsimiinnerni peqataapput Canadamiut suliffeqarfiutaat Amaroq Minerals taakkualu Kalaallit Nunaanni immikkoortortaqrarfiat Nalunaq A/S, Kommune Kujallermit aallartitat, Naalakkersuisunut ilaasortat kiisalu aatsitassanut aqutsisoqarfimmi, naalakkersuisoqarfimmi, Pinngortitaleriffimmi aamma Aarhus Universitetimi Nationalt Center for Miljø og Energi-mi sulisut, taamak allaaserinnippoq aviisi Sermitsiaq.

Suliniut siuariartorfiusoq

Amaroq Mineralsimi siulittaasoq Islandimiu Eldur Olafsson, pisortaq Joan Plant peqatigalugu angalaqataapput. Angalanermi Narsarsuaq, Tasiusaq Qaqortorlu tikeraarneqarput. Aallartitat aamma Alluitsup Paamut Nanortalimmullu angalasussaagaluarput, silali pissutigalugu ataatsimiinnerit videokkut ingerlanneqarput.

– Illoqarfiit nunaqarfiillu kiisalu Kalaallit Nunaanni soqutigisaqatigiit allat suleqatiginissaat suliami pingaaruteqarluinnarpoq. Illoqarfiit pingasut tikeraarsinnaasimavagut, tassanilu tamanut ammasumik tusarniaanerit aqqissuunneqarlutik. Tamatuma saniatigut Nanortalimmi Alluitsup Paanilu innuttaasut internetikkut ataatsimiinnissaat aqqissuunneqarsimavoq, Eldur Olafsson, aamma suliniuteqarfiusumik politikerinut atorfilittanullu takutitsinissamat periarfissaqarsimasoq oqarpoq.

Det canadiske selskab Amaroq Minerals har skaffet yderligere kapital til guldprojektet i Nalunaq, der er i høring frem til 1. marts.

I slutningen af januar blev der afholdt borgermøder i Sydgrønland om det kommende guldmineprojekt i Nalunaq.

På møderne deltog repræsentanter fra det canadiske Amaroq Minerals og deres grønlandske datterselskab Nalunaq A/S, repræsentanter fra Kommune Kujalleq, medlemmer af Naalakkersuisut samt ansatte fra råstofstyrelsen, departementerne, Naturinstituttet og Nationalt Center for Miljø og Energi ved Aarhus Universitet, skriver avisen Sermitsiaq.

Fremskridt i projektområdet

Formand for Amaroq Minerals, islandske Eldur Olafsson, deltog på turen sammen med direktør Joan Plant. Turen gik til Narsarsuaq, Tasiusaq og Qaqortoq. Delegationen skulle også have været i Alluitsup Paa og Nanortalik, men disse møder blev afholdt som videomøder grundet vejrlig.

– Samarbejdet med de lokale byer og bygder samt andre interessenter i Grønland er en yderst vigtig del af processen. Vi var i stand til at besøge tre byer, hvor der blev arrangeret offentlige høringsmøder. Dertil blev der arrangeret virtuelle møder for lokalbefolkningen i Nanortalik og Alluitsup Paa, siger Eldur Olafsson, der også havde lejlighed til at vise projektområdet frem for politikere og embedsværk.

Formand for Siumut: - Siumut har mistet sit politiske højborg i Kujalleq

Formanden for Siumut, Erik Jensen erkender blankt, at det er et stort tab for partiet at miste endnu to højt respekterede folkevalgte i Kommune Kujalleq.

Siumut har - generelt set - domineret den politiske udvikling i Sydgrønland igennem tiderne, lige indtil sidste kommunalbestyrelsesvalg, hvor vælgerne denne gang valgte at det skal være IA, der står i spidsen for kommunen.

I kommunalbestyrelsesvalget 2021 fik Siumut en enorm lussing fra vælgerne. Med hele 15,7 procent gik partiet ned (1.365/2021 mod 1.924/2017) mens ærkerivalen IA kunne sole sig med hele 17,4 procent fremgang (1.726/2021 mod 1.152/2017).

Siden da er det kun gået ned ad bakke for partiet Siumut. For i stedet for at kæmpe sig tilbage på banen, har Siumuts lokale politikere ikke kunnet enes om deres fælles politiske projekt for kommunen, og det koster partiet et stort tab, og dette uden at valgperioden er overstået.

Godt nok har Atassuts Kim Ezekiasen (95 stemmer) fra Nanortalik tilføjet ekstra mandat til partiet, da han valgte at droppe Atassut og gik over til Siumut.

Men det har ikke hjulpet partiet væsentligt, for ikke længe efter kommunalbestyrelsesvalget valgte Margrethe Thaarup Andersen (158 stemmer) at bryde ud af partiet, og nu har partiet mistet to af sine største stemmeslugere, nemlig tidligere borgmester, Simon Simonsen (229 stemmer) og Karen Marie Kyed Frederiksen (101 stemmer).

Jensen indrømmer: - Vi har igennem lang tid forsøgt at hjælpe til fra moderpartiet

I omkring et år har moderpartiet forsøgt at få løst de problemer og stridigheder der er inde i partiet. Det fortæller Erik Jensen overfor Sermitsiaq.AG:

- Jeg er først og fremmest meget ked af at miste to så indflydelsesrige lokalpolitikere, men vi har fra partiet forsøgt at hjælpe lokalafdelingen Siumut Kujalleq igennem omkring et år. Vi kan ikke andet end at tage til efterretning at de to har valgt at forlade partiet. Det eneste trøst jeg kan se i denne situation, er at de to afhoppere har rettet fokus på lokale partiforhold og ikke vores første politik på landsplan. Samtidig kan jeg bekræfte at vores samarbejde i det øvrige kommunalbestyrelser og Inatsisartutgruppe er rigtig gode og at der er sammenhold.

- Der er nu lidt over et år til næste kommunalbestyrelsesvalg, jeg håber at lokalafdelingen kan rette op på de interne stridigheder og arbejde målrettet for at genetablere samhørigheden og fællesskabet forud for det kommende valg, vi fra moderpartiet vil i hvert fald stille os til rådighed og bruge ressourcer på for de kan komme problemerne til livs og dermed være klar til at søge om størst mulig indflydelse i kommunalbestyrelsen i Sydkommunen, siger Erik Jensen til Sermitsiaq.AG.

Arssarnerit

- elteknik for fremtiden
- Siunissami innaallagisserineq

El-installationer	Sikringsanlæg
Industri-installationer	Patient- og nødkald
Service	Brandalarm anlæg
Skibs-installationer	Maskinelektro
Data-installationer	Termografering
Kommunikation	Hvidevarer
Antenneanlæg	Storkøkkener
Elevatore	Døgnvagt
Belysningsteknik	El butik

Stort udvalg i lamper og hårdehvidevarer

*Qinigassaqaqluortoq qullinik errorsiviit
nillataartitsiviit allallu*

Arssarnerit A/S
Jaraatoq B-1305
3920 Qaqortoq
Tlf: 642030
www.arssarnerit.gl
qaqortoq@arssarnerit.gl

Qaqortoq afd.

tlf. 483500

Vagttlf.: 494530

Borgmester Stine Egede: -Det må ikke ske igen

Borgmester i Kommune Kujalleq Stine Egede er bedrøvet over den chokerende begravelse, som en familie blev udsat for den 23. december 2023. Hun har straks iværksat arbejde og procedurer for hvordan, kommunens andel i en begravelse skal håndteres, så ulykker i forbindelse med begravelse fremover undgås. Det samme har den lokale ligkisteforening.

Borgmester i Kommune Kujalleq, Stine Egede (IA) svarede straks på familiens klagebrev vedrørende en begravelse hvor en kiste gik i stykker og den afdødes lig endte i gravstedet.

- Lige så snart jeg modtog klagebrevet, svarede jeg familien og udtrykte min kondolance og dybe beklagelse over hvad der skete under begravelsen. Derudover beordrede jeg alle kommunalt ansatte der arbejder med begravelse til at sætte sig sammen og sørge for en løsning, så sådanne hændelser ikke sker igen, forklarer borgmester Stine Egede overfor Sermitsiaq.AG.

Stine Egede understreger, at kommunen nu har garderet sig til at alt for små og alt for smalle gravpladser fremover ikke skal forberedes i kirkegården, og at man nu har sørget for at have de rigtige skabeloner til alle kistestørrelser.

Flere myndigheder involveret i begravelse

Kirken skal sørge for den overordnede del. Den afdøde skal transporteres til den lokale kirkes kapel, hvor vedkommende skal lægges i kisten og klargøres til udsyngning og gudstjenesten skal forberedes og afvikles. Præsten skal føre hele begravelsen også den sidste vej til kirkegården, hvor den afdøde stedes til hvile.

Forud for selve begravelsen i kirkegården skal kommunen sørge for at gravstedet er klar til den afdøde, og kommunens ansatte er behjælpelige med at lukke gravstedet, når kisten er lagt til rette på gravstedet.

Kisten og korset samt alle udgiftskrævende aktiviteter i forbindelse med en begravelse skal den lokale ligkisteforening stå for, hvis den afdøde er medlem af ligkisteforeningen. Ikke-medlemmer skal selv stå for udgifterne til hele begravelsen, og kisten samt korset bliver købt af den lokale

ligkisteforening.

Ligkisteforening: - Vi har bedt om mere solide kister

Også hos ligkisteforeningen i Qaqortoq er formanden Anthon Joseassen meget ked af hændelsen under begravelsen:

- Dagen efter den chokerende begravelse, gik jeg sammen med præsten til vores mellemhandler og holdt møde med dem for at sådanne hændelser ikke skal ske igen fremover. Vi har bedt dem om at anskaffe mere solide kister, især hvad kistebunden angår, for vi er opmærksomme på de tynde kistebunde, forklarer formanden for den lokale ligkisteforening, Anthon Joseassen.

Derudover har ligkisteforeningen flere eksempler på, at kommunens udgravninger på kirkegården ikke har passeret med kistens størrelse:

- Det er ikke kun det ene tilfælde. Vi har flere gange oplevet at gravpladserne har været for små i forhold til den afdødes kiste og vi har gjort opmærksom på problemet. Jeg er meget ked af, at en så ulykkelig hændelse skulle til før, vi nu får udsigt til betryggende begravelse, men vi skal arbejde sammen om at sådanne hændelser ikke sker igen, slutter Anthon Joseassen.

**Kujataani Asaasoq ApS
Sydgrønlands Rengøring ApS**

Postboks 527, 3920 Qaqortoq

Email: sydel3920@gmail.com • Mobil 49 31 32

**asaaqqissaarneq, Sullissilluarneq
- Nuannisarneq Ipiitsoq**

**Professional Rengøring, God Service
- En Ren Fornøjelse**

Permien & Permien

I samarbejde med

COMBY

SERVICE IS A PRIORITY

Vi tilbyder internet til både private og erhverv.

til følgende månedlige priser:

Privat "Op til" pakke

10/2 mbit

599 kr.

30/5 mbit

699 kr.

30/30 mbit

899 kr.

Oprettelse: 2.200kr.

Erhvervs "Op til" pakke

30/30 mbit

1.349 kr.

50/50 mbit

2.199 kr.

100/100 mbit

2.899 kr.

Oprettelse: Spørg om priser, da det variere

Canon

Vi tilbyder også leje af MFP maskiner

Hvis interesse eller ved spørgsmål, så enten ring på +299 49 45 85 eller skriv til info@permien.org